

XXXVIII.

Betænkning

over

Udkast til Lov om en midlertidig Bestemmelse angaaende Amtsraadenes Sammensætning, med Undtagelse af Bornholm.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg.)

Siemedet med nærværende Lovudkast er ikke at indføre de Forbedringer, hvortil Amtsraadenes Indretning og Virkefreds kunde trænge. Et saadant løstrevet Forsøg paa en ganske enkeltstaaende Reform i Communalvæsenet vilde være saa meget mere ubetimeligt, som et omfattende Forslag til hele denne Sags Ordning alt foreligger Thinget til Behandling, og som Opfyldelsen af den ved Grundlovens 96de Artikel Regjeringen paalagte Pligt er saaledes forberedt inden dennes eget Omraade, at den ikke længe kan lade vente paa sig. At nærværende Lovudkast er fremkommet, skyldes derfor ene den Omstændighed, at Lehnbestidernes Sæde i Amtsraadene som saadanne er usforenelig med Grundlovens 97de Artikel, og at Sædegaardseierne ikke kunne vedblive at danne en særegen Valgklasse, efterat Loven 20de Juni 1850 har hævet Grundlaget for samme.

Idet Udvalgets Fleertal (Voserup, Jacobsen, Kampmann, Lehmann og Mourad) gaaer ud fra denne Opfattelse af Sagens Stilling, maa det ansee enhver Bestemmelse, der ikke vedkommer den saaledes antydede praktiske og paatrængende Nødvendighed, som liggende udenfor nærværende Sag, hvor-

imod Minoriteten (Christensen, Frølund) foreslaae ved denne Leilighed, da Amtsraadenes Sammensætning er sat under Spørgsmaal, derom at tage nedenstaaende Bestemmelser.

Ovennævnte Fleertal indstiller, at § 1 antages uforandret, idet man finder det uden praktisk Betydning, nu at gaae ind paa Undersøgelsen af det Spørgsmaal, om det kunde være behandlet som en umiddelbar Følge af Grundlovens fornævnte Bud, eller om det behøver en udtrykkelig Udtalelse ved Lov, at Lehnbesidderne som saadanne ikke længer kunne være berettigede til at være fødte Medlemmer af Amtsraadene.

Naar de af Sædegaardseierne valgte Medlemmer af Amtsraadet skulle udtræde af samme, opstaaer deraf kun den Nødvendighed at sørge for Besættelsen af de derved ledigblevne Pladser, og Udvalget foreslaaer derfor, at dette sættes istedetfor den i Slutningen af § 2 givne Regel, hvorved Forholdet mellem de forskjellige Slags Hartkornbrugere for enkelte Amters Bedkommende forandres. Det er saaledes kun om Valgretten og Valgbarheden med Hensyn til disse Pladser, at en ny Bestemmelse behøves.

Med Hensyn til Valgbarheden foreslaaer Udkastet Besiddelsen af 20 Ldr. Hartkorn som Betingelse. Idet medundertegnede Mourad ingen Betænkelse finder ved i denne aldeles „midlertidige“ Lov at tiltræde dette Forslag, skjønde Comitéens øvrige Medlemmer dog ikke rettere, end at dette indskrænker Valgene til en snæver Kreds, til at de kunde anbefale ved en ny Lovbestemmelse at fastsætte samme. Af saadanne Etendomme findes i hele Landet ikkun 817, og sees der hen til, hvormange deraf paa Grund af Etærens Alder, Køn eller øvrige